

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (Ձև 5)

(հազ.դրամ)

01 հունվարի 2013թ.-ից մինչև 31 մարտի 2013թ.

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ

1.1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ-ին հիմնված «Հայկապ Բանկ» ՍՊԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 գրանցման համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժութային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում , թվով 20 մասնաճյուղ գտնվում են Երևանում, իսկ 22-ը՝ ՀՀ մարզերում և ԼՂՀ-ում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Պուշկինի 19:

2013թ.-ի առաջին եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 590 մարդ:

1.2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

Համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված դեռևս առկա են անորոշություններ ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի առումով, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից ոչ առևտրային դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Բանկի վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Հետևաբար, Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ճշգրտվել դրանց հնարավոր ազդեցությամբ:

Ծանոթագրություն 2.1. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

2.1.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՍԿ):

2.1.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով:

2.1.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

2.1.4 Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

2.1.5 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն ընդունել է իր գործունեության համար համապատասխան և 2012թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանի համար կիրառելի նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի («ՀՀՄՍԽ») և ՀՀՄՍԽ-ի Հաշվետվությունների Մեկնաբանման Հանձնաժողովի («ՀՄՀ») կողմից:

2.1.6 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Բանկը մտադիր է ընդունել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

- ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտը կգործի 2015թ. հունվարի 1-ից և հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը կիրառարակվի մի քանի փուլերով, և ենթադրվում է, որ կփոխարինի Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտ ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում»: ՖՀՄՍ 9-ի առաջին մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվների դասակարգմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2009թ. նոյեմբերին: Երկրորդ մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2010թ. հոկտեմբերին: Ակնկալվում է, որ

ստանդարտի մնացած մասերը կիրառարակվեն 2013թ. ընթացքում: Բանկն ընդունում է, որ նոր ստանդարտը նախատեսում է բազմաթիվ փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների հաշվառման համար և հավանական է, որ էական ազդեցություն կունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Այս փոփոխությունների ազդեցությունը կվերլուծվի ստանդարտի հաջորդ փուլերի հրապարակմանը զուգընթաց: Բանկը չի ակնկալում կիրառել այս ստանդարտը ժամանակից շուտ:

- ՖՀՄՍ 13 «*Իրական արժեքի չափում*» ստանդարտը կգործի 2013թ. հունվարի 1-ից և հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը փոխարինում է առանձին ՖՀՄՍ-ներում ընդգրկված իրական արժեքի չափման ուղեցույցները և իրենից ներկայացնում է իրական արժեքի չափման մեկ ընդհանուր ուղեցույց: Այն տրամադրում է իրական արժեքի վերանայված սահմանումը, սահմանում է իրական արժեքի չափման հիմունքները և ներկայացնում է իրական արժեքի չափման համար պահանջվող բացահայտումները: ՖՀՄՍ 13 չի ներկայացնում նոր պահանջներ ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար և չի բացառում գործնականում կիրառվող իրական արժեքի չափմանը վերաբերող բացառությունները, որոնք ներկայումս գոյություն ունեն որոշ ստանդարտներում: Ստանդարտը կիրառվում է հեռանկարային հիմունքով, և թույլատրվում է դրա ժամկետից շուտ կիրառումը: Համադրելի տեղեկատվության բացահայտում չի պահանջվում սկզբնական կիրառմանը նախորդող ժամանակաշրջանների համար:
- ՀՀՄՍ 1 «*Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում. Այլ համապարփակ եկամտի միավորների ներկայացում*» ստանդարտի փոփոխություն: Փոփոխությունը պահանջում է, որպեսզի կազմակերպությունն այլ համապարփակ եկամտի այն միավորները, որոնք ապագայում կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի, ներկայացնի շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող միավորներից առանձին: Ի լրումն, այս փոփոխության համաձայն «Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը» սկսվում է կոչվել «Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն»: Այնուամենայնիվ, թույլատրվում է այլ անվանումների օգտագործում: Փոփոխությունը պետք է կիրառվի հետադարձ հիմունքով 2012 հունիսի 1-ից, և թույլատրվում է դրա ժամանակից շուտ կիրառումը:
- Բազմաթիվ «*ՖՀՄՍ-ների կատարելագործումները*» դիտարկվել են առանձին՝ յուրաքանչյուր ստանդարտի հիմունքով: Բոլոր փոփոխությունները, որոնք հանգեցնում են ներկայացման, ճանաչման կամ չափման հաշվառման փոփոխություններին, ուժի մեջ կմտնեն 2013թ. հունվարի 1-ից ոչ շուտ: Բանկը դեռ չի վերլուծել նշված կատարելագործումների հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա:

2.2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

2.2.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից զոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

2.2.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից զոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի անորոշագույն գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Անորոշագույն գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում: Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 մարտի 2013	31 դեկտեմբերի 2012
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	418.58	403.58
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	536.54	532.24

2.2.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացմանը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում վճարում է նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ժախսերում:

2.2.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի :

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.2.5 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական

կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.2.6 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար նատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին անորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:
- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և
- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու նտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են անորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են անորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը նտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված օգուտը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

2.2.7 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառուն կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են պարտքային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ միջև նարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույթ, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղչման դրույթը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույթն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում պարտքային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեքի մասնաժամանակը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկը փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն: Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, այլ համապարփակ եկամուտներից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

2.2.8 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է

հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

2.2.9 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

2.2.10 Որպես գրավ դրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է հաշվեկշռում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Ձուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

2.2.11 Վարձակալություն

Ֆինանսական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության սկզբում Բանկը ֆինանսական վարձակալությամբ տրամադրած ակտիվները հաշվառում է ներդրումների զուտ գումարով: Այս գործառնությունները ներկայացվում են որպես հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ: Ֆինանսական եկամուտը ճանաչվում է վարձակալության ընթացքում այնպես, որ ապահովի անփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության

շրջանակներում չմարված զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են ստացվելիք գումարների սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

2.2.12 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-5	20-100
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	1-5	20-100

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով հետևյալ երկու ժամկետներից նվազագույնով. վարձակալման ժամկետ կամ հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետ: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

2.2.13 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային մեթոդով օտակար ծառայության ընթացքում՝ 1 ից 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական

ակտիվները յուրաքանչյուր տարի հսկվում են հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դատում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

2.2.14 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

2.2.15 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.2.16 Կենսաթոշակներ

Բանկում, աշխատակիցների աշխատավարձի հիման վրա հաշվարկված որոշակի տոկոսը Հայաստանի Հանրապետության պետական կենսաթոշակային համակարգին փոխանցելուց բացի, այլ հատուկ կենսաթոշակային հիմնադրամ չի ձևավորվում: Նշված համակարգին հատկացումների հետ կապված ծախսերը արտացոլվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջանում, որին դրանք վերաբերվում են:

2.2.17 Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտատպանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին հաճախորդների վարկերը, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքները ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական երաշխիքները ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ»-ում՝ որպես կոմիսիոն վճար: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը յուրաքանչյուր երաշխավորության տակ պարտավորությունը չափում է ամորտիզացված վճարից և երաշխավորության արդյունքում առաջացած ցանկացած ֆինանսական պարտավորություն լուծելու համար անհրաժեշտ ելքերի լավագույն գնահատումից առավելագույնով:

2.2.18 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

2.2.19 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման

արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

2.2.20 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

2.2.21 Սեզմենտների ներկայացում

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասին հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները հատկորոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն բաղկացուցիչ մասերը, որոնք ներառված են ապրանքներ կամ ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ): Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ կայացնելու համար որոշում սեզմենտի վրա կիրառվող աղբյուրների վերաբերյալ և գնահատելու այդ ընթացքը, և որի մասով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի աշխարհագրական սեզմենտները ներկայացված են հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

2.2.22 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն ղեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են ՀՀ պետական և ոչ պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեթղթերը որպես վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և այլ փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թուլությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

**Ծանոթագրություն 3 Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ**

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	402,466	354,822	1,730,212
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից	1,858,538	1,450,809	6,375,468
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	200,406	196,771	677,136
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	195,675	252,043	1,116,798
Այլ տոկոսային եկամուտ	43,158	2,355	92,633
Ընդամենը	2,700,243	2,256,800	9,992,247

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	483,141	311,189	1,361,742
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	650,299	476,422	2,114,489
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	16,337	7,384	37,195
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	-	-	964
Այլ տոկոսային ծախսեր	-	-	3,335
Ընդամենը	1,149,777	794,995	3,517,725

Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	1,550,466	1,461,805	6,474,522
--	------------------	------------------	------------------

**Ծանոթագրություն 4 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ**

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Դրամարկղային գործառնություններից	16,357	22,597	81,277
Հաշվարկային ծառայություններից	78,265	66,264	402,219
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	4,130	10,814	23,291
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	16,462	52	205
Վճարային քարտերի սպասարկումից	50,369	41,519	206,739
Լոնբարդային վարկերի տրամադրումից եկամուտ	-	29,070	115,496
Այլ կոմիսիոն վճարներ	17,820	15,700	48,582
Ընդամենը	183,403	186,016	877,809

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	6,349	4,303	29,294
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	46,813	42,867	185,046
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	1,007	5,642.00	15,952
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	35	1,176	7,014
Այլ կոմիսիոն վճարներ	12,164	30,578	62,273
ԸՆդամենը	66,368	84,566	299,579

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	117,035	101,450	578,230
--	----------------	----------------	----------------

Բանկը 2012-2013թթ. Բանկը շահաբաժիններից եկամուտ չի ստացել:

Ծանոթագրություն 5 Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից

Առևտրային նպատակով պահվող ներդրումներից

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից ածանցյալներից	-	-	-
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	-	32,825
ԸՆդամենը	-	-	32,825

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ եկամուտ

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից	(156,643)	(81,902)	(277,929)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	167,729	97,134	419,172
ԸՆդամենը	11,086	15,232	141,243

Արտարժույթային գործառնություններից

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	115,673	140,643	715,613
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	49,617	6,223	(27,327)
ԸՆդամենը	165,290	146,866	688,286

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	3,999	222	6,909
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(302)	8,662	4,353
Ընդամենը	3,697	8,884	11,262

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	180,073	170,982	873,616
---	----------------	----------------	----------------

Ծանոթագրություն 6 «Այլ եկամուտներ»

Այլ գործառնական եկամուտ

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	55,893	19,016	160,937
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	-	-	3,454
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-	-
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)	-	-	-
Այլ եկամուտներ	28,013	3,207	14,323
Ընդամենը	83,906	22,223	178,714

Ծանոթագրություն 7 «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-
Պահուստին կատարված			

մասնահանումներ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-

Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Սկզբնական մնացորդ	1,227,877	505,340	505,340
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	503,537	331,975	1,893,445
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(319,196)	(303,722)	(1,168,875)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	184,341	28,253	724,570
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	(137,377)	37,579	(3,771)
Պահուստի օգտագործում			1,738
Վերջնական մնացորդ	1,274,841	571,172	1,227,877

Ներդրումների գծով	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-

Այլ ակտիվների գծով	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Սկզբնական մնացորդ	4,068	7,426	7,426
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	47,063	57,982	134,822
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(44,179)	(57,708)	(138,525)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	2,884	274	(3,703)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	(7)	-	345
Պահուստի օգտագործում	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	6,945	7,700	4,068

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-
Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	187,225	28,527	720,867

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններում և ծանոթագրություններում բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների, ինչպես նաև հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների գծով ընդհանուր պահուստները չեն ճանաչվել:

Ծանոթագրություն 8 Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	442,901	306,143	1,458,804
Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	1,121	33,035	150,133
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	888	80	194
Գործուղման ծախսեր	3,791	4,526	39,022
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	65,767	47,747	235,417
Ապահովագրության գծով ծախսեր	3,677	2,581	12,956
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	33,317	26,752	132,837
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	52,009	42,874	176,099
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	8,578	8,014	28,350
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	22,527	19,372	92,764
Տրանսպորտային ծախսեր	6,060	5,617	26,897
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	29,241	25,559	124,867
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	18,780	10,223	38,445
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	591	484	2,172
Այլ վարչական ծախսեր	6,118	6,562	27,087
Ընդամենը	695,366	539,569	2,546,044

* 2013թ. առաջին եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 590 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձը՝ 236.03 հազ.դրամ:

* 2012թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 532 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձը՝ 202.71 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	-	-	-
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	11,004	9,833	46,787
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	35,326	35,718	141,692
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	91,799	77,543	335,874
Կորուստներ ակտիվների արժեզրկոմից	-	-	-
Արտասովոր ծախսեր	-	-	29,204
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	10,385	5,500	36,453
Այլ ծախսեր*	22,848	11,833	71,247
Ընդամենը	171,362	140,427	661,257

* Այլ ծախսերը հիմնականում առաջացել են ԱրՔա-ի գծով գործառնական ծախսերից:

Ծանոթագրություն 10 Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ շահույթ/ վնաս

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-	-
Համատեղ վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից	-	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-	-
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-

Ծանոթագրություն 11 Շահութահարկի գծով ծախս

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	170,000	210,000	876,659
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(21,135)	(25,314)	(33,464)
Ընդամենը	148,865	184,686	843,195

	01.01.2011.- 31.03.2013	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01.01.2012.- 31.12.2012	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	877,527	-	4,176,914	-
Շահութահարկ՝ 20% դրույթաչափով	175,505	20	835,383	20
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով	-	-	-	-
Չհարկվող եկամուտներ	(1,863)	-	(4,595)	-
Չնվազեցվող ծախսեր	-	-	-	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	(24,777)	-	(29,948)	-
Շահութահարկի գծով ծախս	-	-	42,355	-
Ընդամենը	148,865		843,195	-

	Մնացորդը 31.12.2012թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 31.03.2013թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	49,678	20,939	-	70,617
Առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	-	-	-	-
Ստեղծված պահուստների գծով	49,678	20,939	-	70,617
Այլ պարտավորությունների գծով	-	-	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	24,023	(196)	41,737	65,564
Առևտրային արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով	-	-	41,737	41,737
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	8,555	81	-	8,636
Այլ պարտավորությունների գծով	15,468	(277)	-	15,191
Ջուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	25,655	21,135	(41,737)	5,053

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	728,662	863,251	3,333,719
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	728,662	863,251	3,333,719
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,277,501	1,192,401	1,197,284
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.57	0.72	2.78

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	01.01.2013.- 31.03.2013	01.01.2012.- 31.03.2012	01.01.2012.- 31.12.2012
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	967,057	912,211	3,298,807
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	967,057	912,211	3,298,807
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,277,501	1,192,401	1,197,284
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	0.76	0.77	2.76

Ծանոթագրություն 13

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	31.03.2013	31.12.2012
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,356,814	2,056,998
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	771,570	1,038,915
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	18,731,588	12,331,794
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	21,000,000	25,000,000
Ղեկավարված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	380,000	420,000
Հաշվեգրված տոկոսներ ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվներից և ավանդներից	7,479	8,899
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	43,247,451	40,856,606

*31.03.13թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 9 440 253 հազ. ՀՀ դրամ:

**31.12.12թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 7 842 673 հազ. ՀՀ դրամ:

**31.03.13թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում ղեկավարված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 380 000 հազ. ՀՀ դրամ:

**31.12.12թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում ղեկավարված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 420 000 հազ. ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2013	31.03.2013	01.01.2012	31.12.2012
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,056,998	2,356,814	2,400,993	2,056,998
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,038,915	771,570	1,685,691	1,038,915
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	12,331,794	18,731,588	13,900,296	12,331,794
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,008,899	21,007,479	-	25,008,899
Դեպոզիտային միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	420,000	380,000	346,311	420,000
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	43,171	63,894	134,967	43,171
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	803,258	932,441	758,627	803,258
Ընդամենը	41,703,035	44,243,786	19,226,885	41,703,035

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ և հուշադրամներ

	31.03.2013	31.12.2012
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.03.2013	31.12.2012
ՀՀ բանկերում	63,894	32,941
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	720,398	341,266
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	212,043	472,220
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	996,335	846,427
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ	-	-
ՀՀ ԿԲ-ում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝	47,439	2,481,821
- վարկեր և ավանդներ	-	403,577
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	2,058,654
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	47,439	19,590
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-

- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	2,991
Ընդամենը	47,439	2,484,812
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	-	-
Ձուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,043,774	3,331,239

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝	2,044,016	5,041,672
- վարկեր և ավանդներ	1,593,530	1,515,845
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	2,805,107
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	450,486	720,720
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	56,383	54,279
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	56,383	54,279
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	11,144	14,693
Ընդամենը	2,111,543	5,110,644
Ձուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,111,543	5,110,644
Ձուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների և բանկերի նկատմամբ	3,155,317	8,441,883

*31.03.13թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 47 439 հազ.ՀՀ դրամ :
 *31.12.12թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 19 590 հազ.ՀՀ դրամ :
 **31.03.13թ. դրությամբ ղեկոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 56 297 հազ.ՀՀ դրամ (134,49 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:
 **31.12.12թ. դրությամբ ղեկոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 54 279 հազ.ՀՀ դրամ (134,49 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

Ծանոթագրություն 16
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ

	31.03.2013	31.12.2012
Վարկեր,այդ թվում՝	49,082,685	46,267,210
ՀՀ Կառավարությանը	-	-
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին	-	-
հիպոթեքային	3,145,002	3,227,940
Օվերդրաֆտ	3,090,344	2,382,736
Վարկային քարտեր	6,053,530	5,363,060
Ֆակտորինգ	-	-
Ֆինանսական լիզինգ	65,712	67,342
Հետգնման պայմանագրեր	37,646	448,913
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և ստացվելիք վճարներ	415,458	360,639
Ընդամենը վարկեր	58,745,375	54,889,900
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(1,274,841)	(1,227,877)
Ընդամենը զուտ վարկեր	57,470,534	53,662,023

31.03.13թ. դրությամբ Գերմանահայկական հիմնադրամի միջոցների հաշվին տրամադրվել է 416 989 հազ. ՀՀ դրամի 107 վարկ: ՀՀ Կառավարության միջոցներով տրամադրվել է 4 714 048 հազ. ՀՀ դրամի 1 168 վարկ: Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկի միջոցներով տրամադրվել է 9 313 792 հազ ՀՀ դրամի 547 վարկ, որոնց դիմաց ստացվել է 5 567 283 հազ ՀՀ դրամի երաշխավորություն և 12 584 349 հազ. ՀՀ դրամի գրավ, որոնց հանդեպ գրավի իրավունքը որոշակի պայմաններում համաձայն կնքված պայմանագրի՝ կարող է փոխանցվել Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկին, ընդ որում այս դեպքում համապատասխան չափով կնվազի Բանկի պարտավորությունը ՎՋԵԲ-ի նկատմամբ: «Եվրոպական Ֆոնդ Հարավային Եվրոպայի համար» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավված միջոցների հաշվին տեղաբաշխվել է 5 616 461 հազ. ՀՀ դրամի 586 հատ վարկ: «Եվրասիական Ջարգացման Բանկ» միջազգային կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների հաշվին տեղաբաշխվել է 1 863 037 հազ. ՀՀ դրամ գումարի չափով 201 հատ վարկ: ԲԵՍՓՈՆՍԻԲԻԼԻԹԻ Գլոբալ Միկրոֆինանսավորման Ֆոնդից ներգրավված միջոցներով տեղաբաշխվել է 2 831 898 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 138 հատ վարկ:«Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի միջոցների հաշվին տրամադրվել է 1 390 424 հազ. ՀՀ դրամի 165 հատ վարկ: «Բնակարան Երիտասարդներին» ՈՒՎԿ ՓԲԸ միջոցներով տրամադրվել է 451 472 հազ. ՀՀ դրամի 86 հատ վարկ:

31.12.12թ. դրությամբ Գերմանահայկական հիմնադրամի միջոցների հաշվին տրամադրվել է 445 918 հազ. ՀՀ դրամի 113 վարկ: ՀՀ Կառավարության միջոցներով տրամադրվել է 4 265 077 հազ. ՀՀ դրամի 1 098 վարկ: Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկի միջոցներով տրամադրվել է 9 811 379 հազ ՀՀ դրամի 529 վարկ, որոնց դիմաց ստացվել է 19 571 797 հազ ՀՀ դրամի երաշխավորություն և 11 947 784 հազ. ՀՀ դրամի գրավ, որոնց հանդեպ գրավի իրավունքը որոշակի պայմաններում համաձայն կնքված պայմանագրի՝ կարող է փոխանցվել Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկին, ընդ որում այս դեպքում համապատասխան չափով կնվազի Բանկի պարտավորությունը ՎՋԵԲ-ի նկատմամբ: «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի միջոցների հաշվին տրամադրվել է 1 394 684 հազ. ՀՀ դրամի 161 հատ վարկ: «Բնակարան Երիտասարդներին» ՈՒՎԿ ՓԲԸ միջոցներով տրամադրվել է 381 902 հազ. ՀՀ դրամի 45 հատ վարկ: «Եվրոպական Ֆոնդ Հարավային Եվրոպայի համար» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավված միջոցների հաշվին տեղաբաշխվել է 5 744 833 հազ. ՀՀ դրամի 583 հատ վարկ: «Եվրասիական Ջարգացման Բանկ» միջազգային կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների հաշվին տեղաբաշխվել է 1 610 320 հազ. ՀՀ դրամ գումարի չափով 175 հատ վարկ: ԲԵՍՓՈՆՍԻԲԻԼԻԹԻ Գլոբալ Միկրոֆինանսավորման Ֆոնդից ներգրավված միջոցներով տեղաբաշխվել է 177 575 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 3 հատ վարկ:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ

	31.03.2013	31.12.2012
Վարկեր, այդ թվում՝		
Ստանդարտ	57,650,703	53,727,797
Հսկվող	254,414	271,515
Ոչ ստանդարտ	79,209	85,594
Կասկածելի	761,049	804,994
Անհուսալի*	829,365	659,307
Ընդամենը վարկեր	58,745,375	54,889,900
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(1,274,841)	(1,227,877)
Ընդամենը զուտ վարկեր	57,470,534	53,662,023

*31.03.2013.թ. դրությամբ անհուսալի վարկերի 59.0% կազմում են մինչև 01.01.2005թ. դուրս գրված վարկերը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը	31.03.2013		31.12.2012	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխատվություններ, որից	58,745,375	28,845	54,889,900	26,393
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	1,094,672	302	1,162,103	231
ժամկետանց	876,933	233	476,132	181
վերաձևակերպված*	-	-	-	-
վերաֆինանսավորված*	-	-	-	-
Ընդամենը վարկեր	58,745,375	28,845	54,889,900	26,393
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(1,274,841)	-	(1,227,877)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	57,470,534	28,845	53,662,023	26,393

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31.03.2013		31.12.2012	
	գումար	վարկառուների քանակ	գումար	վարկառուների քանակ
Բանկեր	-	-	403,577	1
Ֆինանսական կազմակերպություններ	1,593,529	43	1,515,845	41
Պետական ձեռնարկություններ	-	-	133,289	1
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	31,718,668	1,254	29,997,000	1,205
խոշոր ձեռնարկություններ	4,849,983	56	4,463,165	51
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	26,868,685	1,198	25,533,835	1,154
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	14,962,164	25,471	14,359,380	23,157
սպառողական վարկեր	5,468,022	17,087	5,416,938	15,875
հիփոթեքային վարկեր	3,145,002	420	3,227,940	421
վարկային քարտեր	5,510,743	7,222	5,085,581	6,308
այլ վարկեր	838,397	742	628,921	553

Անհատ ձեռնարկատերեր	10,649,085	2,120	10,039,592	2,030
Հաշվեգրված տոկոսներ	426,601	-	369,720	-
Ընդամենը	59,350,047	28,888	56,818,403	26,435
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(1,274,841)	-	(1,227,877)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	58,075,206	28,888	55,590,526	26,435

31.03.2013թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 10 316 516 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 16.61%-ը և նորմատիվային կապիտալի 59.88%-ը:

31.12.2012թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 11 672 929 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 19.85%-ը և նորմատիվային կապիտալի 70.94%-ը:

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	31.03.2013	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2012	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	6,226,797	10.68	6,359,560	11.66
Գյուղատնտեսություն	1,235,865	2.12	980,589	1.79
Շինարարություն	2,444,828	4.19	2,233,363	4.10
Տրանսպորտ և կապ	1,093,039	1.87	1,015,027	1.86
Առևտուր	25,833,662	44.29	22,229,317	40.77
Սպառողական	10,978,767	18.82	10,502,519	19.26
Հիփոթեքային վարկեր	3,145,002	5.39	3,227,940	5.92
Սպասարկման ոլորտ	3,725,692	6.39	3,416,695	6.27
Այլ	3,646,265	6.25	4,564,251	8.37
Հաշվեգրված տոկոսներ	415,458	-	360,639	-
Ընդամենը	58,745,375	100.00	54,889,900	100.00

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31.03.2013	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2012	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	57,055,030	100	53,263,167	99.93
ԲաաՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	41	-	31,762	0.06
ԲԲԲ-/ԲաաՅ/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	5	-	6,455	0.01
Հաշվեգրված տոկոսներ	415,458		360,639	
Ընդամենը	57,470,534	100	53,662,023	100

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության	31.03.2013	31.12.2012
Անշարժ գույք	40,389,458	38,109,391
Շարժական գույք	1,436,149	1,415,030
Շրջանառու միջոցներ	1,369,692	1,469,607
Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	5,051,647	3,937,776
Թանկարժեք զարդեր, ոսկու ջարդոն	6,157,130	5,444,069
Դրամական հոսքեր	3,215,263	3,503,965
Դրամական միջոցներ	894,804	386,464
Այլ	231,232	623,598
Ընդամենը վարկեր	58,745,375	54,889,900

Ծանոթագրություն 17
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	31.03.2013	31.12.2012
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	8,422,620	7,906,774
- գանձապետական պարտատոմսեր	8,422,620	7,906,774
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲ+(Բա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող,ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	8,422,620	7,906,774

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31.03.2013		31.12.2012	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի		54,497	-	54,497
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	54,497	-	54,497
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	-	54,497	-	54,497

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	31.03.2013		31.12.2012	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	1,342	-	1,342
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	1,342	-	1,342
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	1,342	-	1,342

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	8,478,459	7,962,613
---	------------------	------------------

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	8,478,459	7,962,613
---	------------------	------------------

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.03.2013թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
«ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ» ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	26.12.06.թ.	48,572	5.0
«ԱՔՈԱ ՔՐԵԴԻՏ ՈՒՓՈՐԹԻՆԳ» ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	14.12.07թ.	5,925	1.0
«ՍՎԻՖԹ» համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	01.11.97թ.	1,342	0.0
Ընդամենը				55,839	

2012թ. և 2013թ. առաջին եռամսյակում մինչև նարման ժամկետը պահվող ներդրումները բացակայում են:

2012թ. և 2013թ. առաջին եռամսյակում ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում	Վարձ. հիմն.միջ. գծով կապ.ներդր.	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	1,218,611	937,860	81,535	251,421	138,791	90,434	2,718,652
Ավելացում	54,504	265,987	24,980	86,870	56,012	46,245	534,598
Օտարում			(14,908)				(14,908)
Վերադասակարգում		(626)		(4,737)		(3,621)	(8,984)
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1,273,115	1,203,221	91,607	333,554	194,803	133,058	3,229,358
Ավելացում		16868		21,244		10,071	48,183
Օտարում	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,273,115	1,220,089	91,607	354,798	194,803	143,129	3,277,541
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	106,637	442,202	35,039	138,991	72,489	39,114	834,472
Ավելացում	40,085	165,122	16,343	43,723	25,604	24,138	315,015
Օտարում	-	-	(14,908)	-	-	-	(14,908)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-
ճշգրտումներ	(626)		(4,737)		(3,621)	(8,984)	(626)
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	146,722	606,698	36,474	177,977	98,093	59,631	1,125,595
Ավելացում	10,214	38,032	4,317	12,652	8,331	6,669	80,215
Օտարում	-	-	-	-	-	-	-
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	156,936	644,730	40,791	190,629	106,424	66,300	1,205,810
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,116,179	575,359	50,816	164,169	88,379	76,829	2,071,731
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1,126,393	596,523	55,133	155,577	96,710	73,427	2,103,763

Ոչ նյութական ակտիվներ	Լիցենզիաներ և վատահազրեր	Համակարգչայ ին ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	63,696	117,944	33,000	214,640
Ավելացում	58,087	-	-	58,087
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	121,783	117,944	33,000	272,727
Ավելացում	9,431	3,593.0	-	13,024
Օտարում		-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	131,214	121,537	33,000	285,751
Կուտակված մաշվածություն				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	17,015	23,687	19,525	60,227
Ավելացում	2,994	14,550	3,300	20,844
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	20,009	38,237	22,825	81,071
Ավելացում		4,843	825	5,668
Օտարում	(317)			(317)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	19,692	43,080	23,650	86,422
Ձուտ հաշվեկշռային արժեք				
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	111,522	78,457	9,350	199,329
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	101,774	79,707	10,175	191,656

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	31.03.2013	31.12.2012
Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	2,071,731	2,103,763
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	199,329	191,656
Ընդամենը	2,271,060	2,295,419

* 2013թ. առաջին եռամսյակի հիմնական միջոցներում չի արտացոլված 2007թ. շահագործումից հանված և վերադասակարգված բանկի սեփականությունը հանդիսացող Խաղաղ Դոնի 13/1 շենքը (32,207 հազ. դրամ), որը ներառված են սույն հաշվետվության 20-րդ ծանոթագրությունում (Վաճառքի համար պահվող արժեքներ):

* 2012թ. հիմնական միջոցներում չի արտացոլված 2007թ. շահագործումից հանված և վերադասակարգված բանկի սեփականությունը հանդիսացող Խաղաղ Դոնի 13/1 շենքը (34,779 հազ. դրամ) և 4 POS տերմինալ (520.6 հազ. դրամ ընդհանուր արժողությամբ): Վերը նշված միջոցները ներառված են սույն հաշվետվության 20-րդ ծանոթագրությունում (Վաճառքի համար պահվող արժեքներ):

*2013թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 21 891 306 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

*2012թ. ընթացքում շահագործումից դուրս 140 445.42 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

Ծանոթագրություն 21

Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

	31.03.2013	31.12.2012
Բնագանձված գրավ	10,148	10,148
Շահագործումից հանված հիմնական միջոցներ	32,207	32,207
Ընդամենը	42,355	42,355

Ծանոթագրություն 22

Այլ ակտիվներ

	31.03.2013	31.12.2012
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	309,498	34,232
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	125	1,180
Դեբիտորական պարտքեր ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների գծով	32,942	32,455
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	1,419	1,356
Կանխավճարներ մատակարարներին	85,217	116,307
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	2,259	1,696
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Պահեստ	39,561	54,497
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	41,304	31,793
Այլ ակտիվներ	306,569	157,131
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(6,945)	(4,068)
Ընդամենը	811,949	426,579

Ծանոթագրություն 23

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.03.2013	31.12.2012
ՀՀ բանկերի	4,063	3,932
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	4,063	3,932
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	1,444,730	1,482,839
-վարկեր	1,444,730	1,482,839
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերի	-	-
-վարկեր	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-սվոպ պայմանագրեր	-	-

-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	114	525
-վարկեր		
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	114	525
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	-	-
-վարկեր	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	5,247	4,748
Ընդամենը	1,450,091	1,488,112
Ֆինանսական կազմակերպությունների վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
-ընթացիկ հաշիվներ	141,556	184,401
-վարկեր և ավանդներ	29,982,498	26,011,574
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	52,693	37,617
-հաշվեգրված տոկոսներ	462,891	280,578
Ընդամենը	30,639,638	26,514,170

Ընդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	32,093,792	28,006,214
---	-------------------	-------------------

31.03.13թ. դրությամբ Գերմանահայկական հիմնադրամից ներգրավվել է 424 738 հազ ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 1 694 հազ. ԶԶ դրամ գումարի չափով: «Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 9 428 243 հազ ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 259 972 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Եվրոպական Ֆոնդ Հարավային Եվրոպայի համար» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 6 379 729 443 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 32 652 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Եվրասիական Ջարգացման Բանկ» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 1 614 320 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 15 417 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «ԲԵՍՓՈՆՍԻԲԻԼԻԹԻ Գլոբալ Միկրոֆինանսավորման Ֆոնդ» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 4 185 800 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 58 718 հազ. ԶԶ դրամի չափով: ԶԶ կառավարության միջոցներից ներգրավվել է 4 944 445 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 100 270 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ից ներգրավվել է 1 392 420 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 10 220 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Բնակարան Երիտասարդներին» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ից ներգրավվել է 393 014 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 1 006 հազ. ԶԶ դրամի չափով:

31.12.12թ. դրությամբ Գերմանահայկական հիմնադրամից ներգրավվել է 463 043 հազ ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 1 613 հազ. ԶԶ դրամ գումարի չափով: «Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 9 916 925 հազ ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 160 705 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Եվրոպական Ֆոնդ Հարավային Եվրոպայի համար» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 5 765 443 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 60 834 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Եվրասիական Ջարգացման Բանկ» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 1 614 320 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 15 348 հազ. ԶԶ դրամի չափով: ԲԵՍՓՈՆՍԻԲԻԼԻԹԻ Գլոբալ Միկրոֆինանսավորման Ֆոնդից ներգրավվել է 4 035 800 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 6 166 հազ. ԶԶ դրամ գումարի չափով: ԶԶ կառավարության միջոցներից ներգրավվել է 4 946 762 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 148 944 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ից ներգրավվել է 1 396 040 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 10 982 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Բնակարան Երիտասարդներին» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ից ներգրավվել է 384 312 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 906 հազ. ԶԶ դրամի չափով:

Ծանոթագրություն 24

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31.03.2013	31.12.2012
ՀՀ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	19,974,447	28,210,081
- ժամկետային ավանդներ	-	-
- վարկեր	4,944,445	4,946,322
- ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	76	1,920
- հաշվեգրված տոկոսներ	100,270	148,945
Ընդամենը	25,019,238	33,307,268
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	9,009,064	8,413,818
- ժամկետային ավանդներ	2,957,688	2,839,565
- ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	1,033,700	57,805
- հաշվեգրված տոկոսներ	78,065	38,939
Ընդամենը	13,078,517	11,350,127
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	184,300	105,785
- ժամկետային ավանդներ	-	-
- ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	-	-
- հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	184,300	105,785
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	439,846	216,732
- ժամկետային ավանդներ	-	-
- ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	967	659
- հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	440,813	217,391
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	4,674,333	4,751,382
- ժամկետային ավանդներ	19,336,582	16,612,447
- ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	14,107	26,796
- հաշվեգրված տոկոսներ	216,835	181,549
Ընդամենը	24,241,857	21,572,174
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
- ընթացիկ հաշիվներ	815,453	524,981
- ժամկետային ավանդներ	534,638	522,447
- այլ	42,768	41,235
- հաշվեգրված տոկոսներ	15,107	10,998
Ընդամենը	1,407,955	1,099,661
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	64,372,691	67,652,406

31.03.13թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 2 483 371 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք միջոցներ և որպես տրամադրված երաշխավորությունների ապահովման միջոց՝ 17 032 հազ. ՀՀ դրամի համարժեք միջոցներ:

31.12.12թ. դրությամբ բացված ակտիվների գծով սառեցվել է 54 279 հազ ՀՀ դրամի (134.33 հազ ԱՄՆ դոլար) միջոցներ, վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 314 906 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք միջոցներ և որպես տրամադրված երաշխավորությունների ապահովման միջոց՝ 18 851 հազ. ՀՀ դրամի համարժեք միջոցներ:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	31.03.2013	31.12.2011
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	22	17
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	1	1
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	-	-
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	2,687	2,514
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	54	46
ԸՆդամենը	2,764	2,578

Ծանոթագրություն 25

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	31.03.2013	31.12.2012
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	668,580	653,580
Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թողարկված այլ արժեթղթեր	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	13,554	13,722
ԸՆդամենը	682,134	667,302

20.10.12թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 9 % եկամտաբերությամբ 403 580 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

12.07.11թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 24 ամիս ժամկետայնությամբ 12 % եկամտաբերությամբ 250 000 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 25 000 հատ սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 26 Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն

	31.03.2013	31.12.2012
-ֆյուչերս		
-ֆորվարդ	-	-
-օպցիոն	-	-
-սվոպ	-	-
-այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ	-	-
ԸՆդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 27 Վճարվելիք գումարներ

	31.03.2013	31.12.2012
Շահաբաժիններ	880	880
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	9,866	10,500
Ընդամենը	10,746	11,380

Ծանոթագրություն 28 Հետաձգված հարկային պարտավորություն

	31.03.2013	31.12.2012
Հետաձգված հարկային պարտավորություն		
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	65,564	49,678
Հետաձգված հարկային ակտիվ	70,617	24,023
Ընդամենը	(5,053)	25,655

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն

	31.03.2013	31.12.2012
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	1,052,586	882,503
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	583,660	418,660
Ընդամենը	468,926	463,843

Ծանոթագրություն 29 Այլ պարտավորություններ

	31.03.2013	31.12.2012
Ավանդների ապահովագրության գծով	104	100
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	23,130
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
-շահութահարկի գծով	468,926	463,843
-ԱԱՀ-ի գծով	1,613	3,796
-այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	53,885	55,456
-սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	-	25,075
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	264,713	233,774
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	92,552	87,544
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ պարտավորություններ	14,621	23,769
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	896,414	916,487

Ծանոթագրություն 30 Կանոնադրական կապիտալ

	31.03.2013	31.12.2012
Սովորական բաժնետոմսեր	6,387,505	6,387,505
Բաժնետոմսերի քանակը	1,277,501	1,277,501
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնենասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գնման գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Ընդամենը	6,387,505	6,387,505

Բանկի կողմից արտոնյալ բաժնետոմսեր չեն թողարկվել, և սեփական բաժնետոմսերի ետգնում չի կատարվել:

31.03.2013թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
«Ֆլեշ» ՍՊԸ	4,422,680	69.24%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	1,596,880	25.00%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն
Ռուռալ Ինպուլս Հիմնադրամ II Ս.Ա. ՍԻԿԱՎ-ՍԻՖ	319,125	5.00%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն

Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (դրամական միջոցներով)	31.03.2013	31.12.2012
Սովորական բաժնետոմսեր	0	0
Բաժնետոմսերի քանակը	0	0
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ

2012թ. և 2013թ. առաջին եռամսյակում կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Ծանոթագրություն 31 Էմիսիոն եկամուտ

	31.03.2013	31.12.2012
Էմիսիոն եկամուտ	1,947,880	1,947,880
Ընդամենը	1,947,880	1,947,880

Ծանոթագրություն 32 Պահուստներ

Պահուստներ	31.03.2013	31.12.2012
-գլխավոր պահուստ	500,000	500,000
-վերագնահատման պահուստներ	-	-
-այլ պահուստներ	295,553	57,158
Ընդամենը	795,553	557,158

Ծանոթագրություն 33 Զբաղիչական շահույթ (վնաս)

Զբաղիչական շահույթ	31.03.2013	31.12.2012
-ընթացիկ տարվա	728,662	3,333,719
-նախորդ տարվա	7,566,801	4,233,082
Ընդամենը	8,295,463	7,566,801

Ծանոթագրություն 34 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ

	31.03.2013	31.12.2012
Զօգտագործված վարկային գծեր	3,949,080	4,126,054
Տրամադրված երաշխիքներ	717,650	720,657
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	23,130
Ընդամենը	4,666,730	4,869,841

Բանկի իրավական պարտավորությունները

31.03.2013թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Բանկի հարկային պարտավորությունները

31.03.2013թ.դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

	31.03.2013		31.12.2013	
	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի	-	275,201	-	268,597
1-5 տարի	-	557,490	-	578,064
5 տարուց ավել	-	8,709	-	4,480
Ընդամենը	-	841,400	-	851,141

Ծանոթագրություն 35

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապակցված անձինք 31.12.12թ. և 31.03.13թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	31.03.2013.				31.12.2012.			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	65	54,613	53,495	108,173	5,335	39,931	92,644	137,910
Տարվար ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	44	58,688	53,494	112,226	992	349,795	169,452	520,239
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	-	85,673	39,999	125,672	6,262	335,113	208,601	549,976
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ(համախառն)	109	27,628	66,990	94,727	65	54,613	53,495	108,173
Արժեզրկումից պահուստ	1	295	894	1,190	1	838	598	1,437
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	108	27,333	66,096	93,537	64	53,775	52,897	106,736
Տոկոսային եկամուտ	1	825	1,019	1,845	208	3,941	2,567	6,716
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31.03.2013.				31.12.2012..			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	1,845,340	2,212,128	135,042	4,192,510	1,833,150	2,094,065	80,952	4,008,167
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	30,987,650	4,740,086	240,882	35,968,618	127,399,060	22,183,063	1,127,606	150,709,729
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	31,055,804	4,640,988	200,034	35,896,826	127,386,870	22,065,000	1,073,516	150,525,386
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	1,777,186	2,311,226	175,890	4,264,302	1,845,340	2,212,128	135,042	4,192,510
Տոկոսային ծախս	13,664	42,970	2,171	58,805	51,699	159,838	9,295	220,832

Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	31.03.13	31.12.12
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	101,006	-
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	4,913	141,205
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	10,108	40,199
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	95,811	101,006
Տոկոսային եկամուտ	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	31.03.13	31.12.12
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	10,071,529	9,107,448
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	913,418	15,905,836
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	1,211,845	14,941,755
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	9,773,102	10,071,529
Տոկոսային ծախս	186,882	594,597

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	31.03.13	31.12.12
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	9,325	8,400
- պարզևատրում	750	600
- սոց. հատկացումներ	804	1,021
Բանկի գործադիր մարմնին		
- աշխատավարձ	161,623	151,073
- պարզևատրում	14,500	14,500
- սոց. հատկացումներ	7,155	8,837
Ընդամենը	194,157	184,431

**Ֆինանսական ռիսկերի մասին նվազագույն բացահայտումներ
Վարկային ռիսկ**

Վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը Վարկառուի (Վարկառու՝ Բանկի նկատմամբ որևէ վարկային պարտավորություն ստանձնած անձ) կողմից վարկային պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունների՝ պայմանագրով սահմանված ժամկետներում ամբողջությամբ կամ մասնակի չկատարման հավանականությունն է:

Վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակված է ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն, որը հնարավորություն է տալիս իրականացնել վարկառուի վարկունակության գնահատում և վարկային ռիսկի բացահայտում: Վարկային ռիսկի բացահայտումն իրականացվում է ռիսկի առաջացման նախնական փուլում՝ վարկային հայտի քննարկման և վարկի սպասարկման ընթացքում:

Որպես վարկային ռիսկի վրա ազդող գործոններ դիտարկվում են ֆինանսական, իրավական, վարկի ապահովման և այլ (քաղաքական, տրանսպորտային և այլն) ռիսկերը:

Վարկային ռիսկերի բացահայտման համար Բանկի համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից իրականացվում է պոտենցիալ և գործող Վարկառուների գործունեության վերլուծություն, որի համար հիմք են ծառայում՝

- Վարկի նպատակը. Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման կողմից ուսումնասիրվում է պահանջվող Վարկի օգտագործման նպատակը.
- Վարկառուների ֆինանսական ցուցանիշները՝ Բանկում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան.
- Դիրքը շուկայում. ուսումնասիրվում են շուկայում Վարկառուի որակական և քանակական ցուցանիշները, զարգացման հնարավորությունները, շուկայում գործող մրցակիցների նկատմամբ Վարկառուի առավելությունները և թերությունները.
- Վարկային պատմությունը. նախկինում ստանձնած վարկային պարտավորությունների կատարումը, վարկային ռեզիստորում (վարկային բյուրոյում) Վարկառուի վերաբերյալ գրանցումները.
  - Իրավական համապատասխանությունը.
  - Կառավարումը. կառավարման համակարգը, ինչպես նաև որոշումների կայացման գործընթացը.
  - Սեփականատերերի և փոխկապակցված անձանց համբավը, ինչպես նաև սեփականատերերի մասնակցությունը կառավարման գործընթացում

• Վարկի ապահովման միջոցը՝ ուսումնասիրվում է Բանկում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Վարկային ռիսկի գնահատումն իրականացվում է Բանկում վարկավորում իրականացնող համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից:

Վարկային ռիսկի գնահատումը Բանկում կատարվում է վարկանիշի հաշվարկման և շնորհման եղանակով, որի ընթացքում իրականացվում է՝

• Տնտեսական վերլուծություն՝ հավանական կորուստների գահատում տնտեսական ցուցանիշների միջոցով.

• Վիճակագրական վերլուծություն. վերլուծվում են Վարկառուների ներկայացված ցուցանիշները, և Բանկի կողմից նախկինում տրամադրված վարկերի ցանկում ուսումնասիրվում են նպանատիպ վարկերի պատմությունները.

• Վարկի ապահովման միջոցի վերլուծություն՝ գների հավանական անկման վերլուծություն:

Մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում)

Մոդելներ առկա չեն:

Վարկային ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և քանակական գնահատական

Վարկային ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը կատարում է հաճախորդի և պահանջվող Վարկի բալային գնահատումը: Բալավորման համակարգը հիմնված է հետևյալ որոշիչների վրա.

Նպատակ՝ հաճախորդի գործունեության ոլորտը և Վարկը պետք է համապատասխանեն Քաղաքականությանը:

Պահանջ՝ պահանջվող վարկի չափը պետք է համապատասխանի Քաղաքականության սահմանաչափերին և տնտեսապես հիմնավորված լինի Վարկի և տոկոսագումարների մարման հնարավորությունը:

Առաջնային ապահովվածություն՝ հաճախորդի գործունեության և գործարար ծրագրի կատարման արդյունքում նրա ֆինանսական ցուցանիշները պետք է համոզվածություն առաջացնեն, որ կապահովվի Վարկի վերադարձելիությունը և տոկոսագումարների մարումը:

Տևողություն՝ հաճախորդի բիզնես գործունեության ժամկետը, Բանկի հետ գործարար հարաբերությունների ժամկետը, նրա գործարար համբավն ու վարկային պատմությունը պետք է համոզմունք առաջացնեն Վարկն օգտագործելու ու մարելու ունակության մասին:

Ապահովվածություն երկրորդային՝ Վարկն ապահովված է գրավով և(կամ) երաշխիքով (երաշխավորությամբ):

Կապիտալ՝ Վարկի գումարի և հաճախորդի սեփական կապիտալի հարաբերության գնահատումը հանգեցնում է այն համոզմունքին, որ վարկի վերադարձը չի վտանգվի:

Վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, ինչպես նաև Բանկի ներքին իրավական ակտերի համաձայն համապատասխան որոշում ընդունելու լիազորություն ունեցող մարմինները՝ ընդունված ներքին կարգերի և կանոնակարգերի հիման վրա:

Վարկային ռիսկի կառավարման մեթոդներից են վարկերի դիվերսիֆիկացիան, վարկի ապահովման միջոցի ապահովագրումը, համապատասխան պահուստների ձևավորումը, վարկային տեխնոլոգիաների կիրառումը, արդյունավետ վարկային գործիքների ընտրությունը և այլն:

Վարկային ռիսկի կառավարման հսկողությունն իրականացվում է բանկի Ներքին աուդիտի կողմից, որը կիսամյակը մեկ՝ մինչև հաջորդ ամսվա վերջը,

հաշվետվություն է ներկայացնում Բանկի խորհրդին:

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	31.03.13	31.12.12
Երևան	43,336,860	40,327,520
Կոտայքի մարզ	2,180,415	2,059,176
Արարատի մարզ	2,597,262	2,359,737
Արմավիրի մարզ	3,263,135	2,990,698
Արագածոտնի մարզ	90,132	98,450
Լոռու մարզ	1,420,081	1,444,932
Գեղարք. մարզ	1,722,626	1,652,274
Տավուշի մարզ	599,030	572,904
Վայոց Ձորի մարզ	767	849
Շիրակի մարզ	1,728,306	1,675,134
Սյունիքի մարզ	1,240,259	1,144,870
ԼՂՀ	529,661	524,158
Ընդամենը	58,708,534	54,850,702

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ
31.03.2013.

	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Հողվածի անվանումը					
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	41,718,464	267,849	1,260,150	988	43,247,451
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,716,093	625,247	806,708	7,269	3,155,317
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	57,433,691	2,859	31,019	2,965	57,470,534
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	8,477,117	-	1,342	-	8,478,459
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Սինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	3,086,224	134	44,040	19	3,130,417
Ընդամենը՝ ակտիվներ	112,431,589	896,089	2,143,259	11,241	115,482,178
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	4,647,838	12,859	1,612	4,421	4,666,730
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,939,580	114	26,149,884	4,214	32,093,792
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	62,780,405	925,007	286,316	380,963	64,372,691
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	682,134	-	-	-	682,134
Այլ պարտավորություններ	905,743	-	1,417	-	907,160
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	70,307,862	925,121	26,437,617	385,177	98,055,777
Զուտ դիրք	42,123,727	(29,032)	(24,294,358)	(373,936)	17,426,401

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմկերպություն:

31.12.2012.

	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Հողվածի անվանումը					
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	39,965,683	256,979	633,292	652	40,856,606
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,853,398	666,411	421,636	500,438	8,441,883
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	53,623,022	3,273	31,086	4,642	53,662,023
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	7,961,271	-	1,342	-	7,962,613
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	2,754,547	118	35,135	188	2,789,988
Ընդամենը՝ ակտիվներ	111,157,921	926,781	1,122,491	505,920	113,713,113
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	4,852,604	12,802	1,480	2,955	4,869,841
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,243,853	565	22,761,796		28,006,214
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	66,446,960	614,128	305,546	285,772	67,652,406
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	667,302	-	-	-	667,302
Այլ պարտավորություններ	926,796	-	1,071	-	927,867
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	73,284,911	614,693	23,068,413	285,772	97,253,789
Զուտ դիրք	37,873,010	312,088	(21,945,922)	220,148	16,459,324

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ռիսկայնության

31.03.2013.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	56,877,051	28,543	225,373	187	60,869	52	307,241	63	829,365	205
1. Արդյունաբերություն	5,683,291	365	4,932	2	-	-	212,383	1	2,378	2
2. Գյուղատնտեսություն	1,194,809	75	2,888.0	3	789.0	1	9,040	2	210	1
3. Շինարարություն	2,425,527	80	-	-	-	-	-	-	43,346	2
4. Տրանսպորտ և կապ	1,082,094	94	5,320.0	1	-	-	-	-	-	-
5. Առևտուր	25,596,829	2,364	47,197	24	9,423	5	12,367	6	302,751	14
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	3,559,503	137	2,400	2	7,983	2	60,231	3	2,505	1
7. Ֆինանսական հատված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	13,759,675	25,167	160,077	154	3,967	40	10,575	50	456,181	177
8.1 անշարժ գույքի գրավով	3,110,118	416	20,667	4	-	-	-	-	5,251	1
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	47,556	32	168	1	-	-	-	-	402	2
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	3,575,323	261	2,559	1	38,707	4	2,645	1	21,994	8
Դեբիտորական պարտքեր	724,719	18,428	123	27	26	8	343	11	192,920	56
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	55,839	242	-	-	-	-	-	-	-	-
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	4,666,511	6,897	700	9	12	3	123	2	-	-
երաշխիքներ	717,650	70	-	-	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

31.12.2012.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	53,027,908	26,162	240,510	123	66,042	56	327,563	52	659,307	173
1. Արդյունաբերություն	7,002,894	370	40,576	1	-	-	199,679	2	3,940	2
2. Գյուղատնտեսություն	946,936	567	17,053	3	-	-	-	-	182	1
3. Շինարարություն	2,188,875	73	-	-	12,094.0	1	-	-	6,204	1
4. Տրանսպորտ և կապ	1,007,232	88	-	-	1,346.0	1	-	-	-	-
5. Առևտուր	21,935,297	2,245	59,769	19	13,934	2	53,991	9	182,229	10
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	3,257,731	127	8,698	2	-	-	54,519	3	2,664	1
7. Ֆինանսական հատված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	10,233,250	22,442	28,585	91	26,428	50	5,935	36	442,558	149
8.1 անշարժ գույքի գրավով	3,142,914	416	57,749	4	5,616	1	-	-	5,479	1
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	54,051	37	-	-	-	-	-	-	4,051	3
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	6,455,693	250	85,829	7	12,240	2	13,439	2	21,530	9
Դեբիտորական պարտքեր	601,429	17,687	43	18	267	12	12	2	192,484	52
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	55,839	242	-	-	-	-	-	-	-	-
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	4,869,622	6,766	87	7	40	2	92	4	-	-
երաշխիքներ	720,657	65	-	-	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	23,130	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության

31.03.2013

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	56,877,049	28,543	225,374	187	60,870	52	307,241	63	829,365	205
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	56,840,943	28,535	225,374	187	60,870	52	307,241	63	790,513	202
2. ԱՊՀ երկրների ռեզ.-ին (ըստ երկրների)	2,802	3	-	-	-	-	-	-	32,060	1
Ռուսաստանի Դաշնություն	2,802	3	-	-	-	-	-	-	32,060	1
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզ.-ին (ըստ երկրների),	30,398	3	-	-	-	-	-	-	6,792.0	2
ԱՄՆ	425	2	-	-	-	-	-	-	6,792.0	2
Հունաստան	29,973	1	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	2,906	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Վրաստան	2,868	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Լիբանան	38	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	56,877,049	28,543	225,374	187	60,870	52	307,241	63	829,365	205

31.12.2012.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	53,027,908	26,162	240,510	123	66,042	56	327,563	52	659,307	172
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	52,989,494	26,155	240,510	123	66,042	56	327,563	52	621,633	169
2. ԱՊՀ երկրների ռեզ.-ին (ըստ երկրների)	3,235	2	-	-	-	-	-	-	30,911	1
Ռուսաստանի Դաշնություն	3,235	2	-	-	-	-	-	-	30,911	1
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզ.-ին (ըստ երկրների),	30,593	3	-	-	-	-	-	-	6,763	2
ԱՄՆ	802	2	-	-	-	-	-	-	6,763	2
Հունաստան	29,791	1	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	4,586	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Վրաստան	3,283	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Լիբանան	1,303	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	53,027,908	26,162	240,510	123	66,042	56	327,563	52	659,307	172

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

Վարկերի ապահովվածությունը

Վարկային պորտֆելի ապահովվածությունը հանդիսացող գրավները ըստ տեսակի տարբերակում ենք՝ անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:

Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ՀՀ տարածքում առավել իրացվելի գոտիներում առկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Հիպոթեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակները) ապահովագրվում են:

Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:

Որպես ապրանքային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:

Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիչներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, թողարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառու միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:

Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններում նմանատիպ և նույն պարամետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներում գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահովված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեք հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը:

Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահովված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքն է 2013թ.-ի մարտի 31-ի դրությամբ չաշխատող վարկերը կազմում են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 1.78% (1 035 437 հազ.դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 31.03.13թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 58 329 919 հազ. դրամ՝ 31.12.12թ-ի 53 662 023 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն՝ վարկային ներդրումներն աճել են 8.7%-ով:

Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի դիմաց պահուստավորումները կատարվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի և ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից համատեղ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգ»-ի համաձայն:

Ռեպո գործարքները

2013թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 48 955 822 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 46 156 053 հազ. դրամի դիմաց՝ աճելով 6.07%-ով: Տրամադրված սվոպ գործարքների ծավալը 2013թ. առաջին եռամսյակում կազմում է 10 530 146 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 10 007 834 հազ. դրամի դիմաց՝ աճելով 5.22%-ով:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ձևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էֆիկայի և թիմային աշխատելառժի ունակության:

Վերահսկողություն (մոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպանման, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ իսպառ վնասագերծելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման մոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործարքների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:

Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ելնելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում:

Եթե գրավի արժեքը էապես էժանացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ համաձայնեցնելով, գրավադրվում է հիմնական գրավի հետ միասին:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և արժեթղթերի գների տատանման:

Շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժութային ռիսկ

Բանկը արտարժութային ռիսկի հաշվարկն իրականացնում է ՎաՌ մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտարժութային փոխարժեքների համապատասխան ժամանակային շարքերը և արտարժութային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտարժությունների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտարժութային ՎաՌ-ը (99% վստահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտարժութային ռիսկը:

31.03.2013.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	33,145,978	9,832,636	268,837	43,247,451
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	240,879	2,467,740	446,698	3,155,317
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	19,250,209	38,220,325	-	57,470,534
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	8,478,459	-	-	8,478,459
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	2,733,479	393,770	3,168	3,130,417
Ընդամենը՝ ակտիվներ	63,849,004	50,914,471	718,703	115,482,178
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,490,587	3,175,712	431	4,666,730
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,282,154	23,811,079	559	32,093,792
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	37,703,055	26,540,200	129,436	64,372,691
Վճարվելիք գումարներ	10,746	-	-	10,746
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	256,329	425,805	-	682,134
Այլ պարտավորություններ	902,887	4,271	2	907,160
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	47,155,171	50,781,355	129,997	98,066,523
Զուտ դիրք	16,693,833	133,116	588,706	17,415,655

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների
31.03.2013.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	-	-	-
Զուտ բաց դիրք*	16,693,833	133,116	588,706	17,415,655

31.12.2012.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	13,221,329	4,993,492	118,470	18,333,291
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,758,200	3,195,888	24,106	18,978,194
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	16,437,690	21,942,346	-	38,380,036
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	9,181,987	-	-	9,181,987
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	2,163,044	400,725	139,084	2,702,853
Ընդամենը՝ ակտիվներ	56,762,250	30,532,451	281,660	87,576,361
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,350,163	3,549,643	-	4,899,806
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,900,538	15,350,804	23,240	19,274,582
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	39,731,114	15,168,745	6,130	54,905,989
Վճարվելիք գումարներ	12,163	-	-	12,163
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	256,575	-	-	256,575
Այլ պարտավորություններ	688,963	75,641	-	764,604
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	44,589,353	30,595,190	29,370	75,213,913
Զուտ դիրք	12,172,897	(62,739)	252,290	12,362,448

**«I խմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ:

** «II խմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրխամ, Վրացական լարի

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2012.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	-	-	-
Զուտ բաց դիրք*	12,172,897	(62,739)	252,290	12,362,448

Տոկոսային ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2013 թ. առաջին եռամսյաում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ճեղքվածքը դրական է 22 891 335 դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 24 934 968 հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների նվազել է: Միջին կուտակային ճեղքվածքը 2013թ-ի առաջին եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 2 043 633 հազ. դրամով:

31.03.2013 թ-ի դրությամբ տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը 31.12.2012թ.-ի համեմատ նվազել է 8.36 տոկոսային կետով՝ կազմելով 132.95% նախորդ եռամսյակի 141.31% -ի դիմաց:

ԱՄՍԱԹԻՎ	Կուտակային ճեղքվածք	Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցություն (%)
31.01.12	20,728,748	142.3
28.02.12	27,723,504	154.2
31.03.12.	32,005,613	162.6
30.04.12	37,359,450	173.5
31.05.12	42,930,271	181.0
30.06.12	41,400,978	174.9
30.07.12	39,085,992	171.4
31.08.12	32,305,856	156.1
30.09.12	29,550,982	152.0
31.10.12	27,860,410	148.9
30.09.12	22,360,466	136.7
31.12.12	24,584,027	138.4
31.01.13	27,009,638	140.6
28.02.13	21,895,040	131.3
31.03.13.	19,769,326	126.9

Բանկը յուրաքանչյուր ամսվա (միջին օրական կտրվածքով) հաշվարկում է ներգրավված միջոցների (ռեսուրսների) արժեքը՝ կիրառելով սեփական մեթոդաբանությունը: Հաշվարկը իրականացվում է նաև առանձին՝ ըստ ծանկետային և ցպահանջ ներգրավված միջոցների: Արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս քննարկվում են Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի կողմից, և կիրառում են տեղաբաշխված միջոցների արժեքի (տոկոսադրույքի) որոշման համար

31.03.2013.

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	խցումն	խախտված	խցումն	խախտված	խցումն	խախտված	խցումն	խախտված	խցումն	խախտված	խցումն	խախտված
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում	21,002,343	796,482	5,367	44,105	15,561	72,753	18,309	489,507	129,726	749,928	-	-
-վարկեր	2,343	65,931	5,367	44,105	15,561	72,753	18,309	489,507	129,726	749,928	-	-
-ավանդ	21,000,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- հետզն. պայմանագ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	730,551	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ թվում	2,113,489	3,228,553	4,015,946	4,073,626	1,801,402	5,092,076	2,501,761	4,174,900	8,916,222	19,001,070	1,433,903	702,658
- վարկեր	2,075,843	3,228,553	4,015,946	4,073,626	1,801,402	5,092,076	2,501,761	4,174,900	8,913,464	18,937,676	1,433,903	702,658
-լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	2,758	63,394	-	-
- հետզն. պայմանագ.	37,646	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, այդ թվում	-	-	289,976	-	77,189	-	399,225	-	6,176,688	-	1,220,892	-
- երկարաժամկետ պարտք գործիքներ	-	-	289,976	-	77,189	-	399,225	-	6,176,688	-	1,220,892	-
- կարճաժամկետ պարտք գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	23,690	9,252	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	23,139,522	4,034,287	4,311,289	4,117,731	1,894,152	5,164,829	2,919,295	4,664,407	15,222,636	19,750,998	2,654,795	702,658

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	514,173	1,200,077	30,713	1,183,518	200,734	2,049,545	242,386	3,623,524	6,040,500	15,379,752	962,306	-
- վարկեր	114,173	1,200,077	30,713	1,094,841	30,734	1,944,900	241,386	3,382,840	5,725,129	15,379,752	962,306	-
- ավանդներ	400,000	-	-	88,677	170,000	104,645	1,000	240,684	315,371	-	-	-
- հետգնման պայամանագրեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	207,839	1,269,182	656,920	3,165,981	532,063	2,899,820	1,622,403	8,547,817	5,248,847	3,618,736	1,568	2,177
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	4,944,445	-	-	-
- ավանդներ	207,839	1,269,182	656,920	3,165,981	532,063	2,899,820	1,622,403	8,547,817	304,402	3,618,736	1,568	2,177
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	250,000	-	-	-	-	418,580	-	-
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	-	250,000	-	-	-	-	418,580	-	-
Ներգրավված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	722,012	2,469,259	687,633	4,349,499	982,797	4,949,365	1,864,789	12,171,341	11,289,347	19,417,068	963,874	2,177
Զուտ դիրք	22,417,510	1,565,028	3,623,656	(231,768)	911,355	215,464	1,054,506	(7,506,934)	3,933,289	333,930	1,690,921	700,481

31.12.2012.

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	խցումն	խախտված	խցումն	խախտված	խցումն	խախտված	խցումն	խախտված	խցումն	խախտված	խցումն	խախտված
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում	29,866,357	453,839	5,884	596,733	7,495	124,329	63,668	191,198	95,581	777,434	-	-
-վարկեր	2,596	54,504	5,884	596,733	7,495	124,329	63,668	191,198	95,581	777,434	-	-
-ավանդ	25,000,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- հետզն. պայմանագ.	4,863,761	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	399,335	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ թվում	2,066,320	1,956,494	3,614,095	3,581,019	2,094,502	4,673,006	2,420,625	4,156,836	8,356,716	19,409,450	1,461,673	651,435
- վարկեր	1,617,407	1,956,494	3,614,095	3,581,019	2,094,502	4,673,006	2,420,625	4,156,836	8,353,805	19,344,551	1,461,673	651,435
-լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	2,911	64,899	-	-
- հետզն. պայմանագ.	448,913	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վաճառքի համար նատչելի արժեթղթեր, այդ թվում	-	-	565,755	-	-	-	91,799	-	5,703,192	-	1,309,070	-
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	565,755	-	-	-	91,799	-	5,703,192	-	1,309,070	-
- կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	24,454	8,001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	31,957,131	2,418,334	4,185,734	4,177,752	2,101,997	4,797,335	2,576,092	4,348,034	14,155,489	20,186,884	2,770,743	651,435

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	33,405	163,282	73,728	668,407	160,139	2,298,163	397,551	3,253,182	5,495,077	13,951,345	1,000,134	-
- վարկեր	33,405	163,282	19,728	668,407	160,139	2,212,664	227,551	3,122,019	5,299,040	13,951,345	1,000,134	-
- ավանդներ			54,000	-	-	85,499	170,000	131,163	196,037			-
- հետգնման պայամանագրեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	226,660	1,943,623	535,671	1,408,056	618,810	3,924,808	1,301,282	6,450,878	5,202,975	3,329,615	1,533	2,356
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	4,946,322	-	-	-
- ավանդներ	226,660	1,920,493	535,671	1,408,056	618,810	3,924,808	1,301,282	6,450,878	256,653	3,329,615	1,533	2,356
-այլ	-	23,130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	250,000	-	-	403,580	-	-
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	250,000	-	-	403,580	-	-
Ներգրված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	54,718	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	260,065	2,106,905	609,399	2,076,463	778,949	6,277,689	1,948,833	9,704,060	10,698,052	17,684,540	1,001,667	2,356
Զուտ դիրք	31,697,066	311,429	3,576,335	2,101,289	1,323,048	(1,480,354)	627,259	(5,356,026)	3,457,437	2,502,344	1,769,076	649,079

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքներ

Հոդվածի անվանումը	31.03.2013		31.12.2012	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	6.50	-	6.50	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	16.43	11.51	9.56	10.34
- միջբանկային վարկեր	-	-	-	6.50
- միջբանկային ռեպո	-	-	8.96	-
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	8.25	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16.42	11.52	16.12	11.54
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10.53	-	11.96	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9.26	5.12	9.05	5.35
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	11.70	8.73	11.74	8.61
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	12.00	9	12.00	9

Մոդելների նկարագրող

Արժույթային ռիսկ

Արժույթային ռիսկն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժույթային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:

Վաճառքի մեթոդով բանկում գնահատվում են ինչպես առանձին արտարժույթների, այնպես էլ արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ամբողջ պորտֆելի համար հնարավոր կորուստների հավանականությունը: Հնարավոր կորուստների հաշվարկը բանկին հնարավորություն է տալիս գնահատել արտարժույթային ռիսկին իր ենթարկվածությունը, կառավարել արտարժույթային ռիսկերը:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է «Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելը» (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Տոկոսադրույքի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է «ճեղքվածքի հարաբերակցություն» (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքի ճեղքվածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ շահավետ հնարավորությունների արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները՝

1. Արժուքային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժուքային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:
2. Տոկոսադրույքի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումն իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և Գանձապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝

1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց մակարդակները.
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշռի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելիության ռիսկը.
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում.
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերսիֆիկացիայի) մակարդակի վերլուծություն և գնահատում

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝

1. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկի արտարժուքային բաց դիրքի առավելագույն սահմանաչափը.
3. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (25%)
4. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (65%)
5. Ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանափակումները.
6. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (60%):

իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝

1. Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարմանն առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը:

2. Հսկողություն է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

3. Քննարկում և Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝

1 Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա:

3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժույթային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ

4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմամբ քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիլինգ կենտրոնի տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ Խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը

- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության մակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը

- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության մակարդակի, դրամարկղային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավարման վերաբերյալ առաջարկություններ

- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

-ՀՀ կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները

-Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները

-ՀՀ պետական պարտատոմսերը՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով՝ բացառությամբ գրավադրված, ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի

-ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները

-միջոցների ներգրավումը

-տրամադրված վարկերի մարումը

- ակտիվների վաճառքը

-տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները

-նախկինում անհուսալի ճանաչված և Բանկի հաշվեկշիռից դուրս գրված ակտիվների վերադարձը:

Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ ԱՊԿՀ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը՝ ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊԿՀ-ի որոշումներով և հանձնարարականներով: Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշվի են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների՝ ձգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:

Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նոստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկղի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցպահանջ հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և վիճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա , կարգավորվում է միջբանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրեկան ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից՝ կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ՝ հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները.

-բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,

- դրամական հոսքերի օրական շարժը,

- վարկերի, ավանդների, արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:

Ապահովվում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ձևավորող կենտրոնների միջև՝ հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:

Բանկի վճարային դիրքի հսկումը՝ իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Գանձապետը:

Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապասիվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում Վարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժույթային դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիլինգային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիքի նկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման և մոնիտորինգի գործընթացը:

31.03.2013.

Հողվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է							Ամօժանված	Ընդամենը	
	ժամկետանց	ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի			
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ												
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	21,859,973	21,007,478	-	-	-	-	-	-	380,000	43,247,451
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	1,494,346	89,869	49,473	88,315	507,816	869,201	-	56,297	3,155,317	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	79,410	525,819	-	4,548,282	7,842,525	6,853,906	6,770,651	28,739,484	2,110,457	-	57,470,534	
Արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	289,975	-	476,414	6,416,122	1,240,109	55,839	8,478,459	
- առևտրային նպատակով պահվող	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- վաճառքի համար մատչելի	-	-	-	-	289,975	-	476,414	6,416,122	1,240,109	55,839	8,478,459	
- ռեյտո համաձայնագրով վաճառված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Այլ պահանջներ	-	-	345,634	466,315	-	-	5,053	-	2,313,415	-	3,130,417	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	79,410	525,819	23,699,953	26,111,944	8,181,973	6,942,221	7,759,934	36,024,807	5,663,981	492,136	115,482,178	
Այդ թվում՝												
I խմբի արտարժույթով	32,401	442,771	10,900,161	3,577,857	4,104,456	5,120,665	4,703,942	20,949,233	1,026,688	56,297	50,914,471	
II խմբի արտարժույթով	-	-	715,535	3,168	-	-	-	-	-	-	718,703	
Այդ թվում՝												
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	-	-	-	-	99,681	1,125,980	-	-	1,225,661	
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	70,578	966,710	730,551	24,726,533	7,851,820	6,838,638	7,353,530	34,132,326	4,709,408	-	87,380,094	
Անտոկոս	-	-	22,969,402	1,303,120	289,975	77,189	399,225	-	-	492,136	25,531,047	

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	-	-	198,312	1,905,939	1,399,938	2,125,069	3,910,446	21,591,782	962,306	-	32,093,792
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	36,188,986	1,598,875	3,264,973	3,790,855	11,734,626	7,790,496	3,880	-	64,372,691
- ցպահանջ ավանդներ	-	-	15,122,997	-	-	-	-	-	-	-	15,122,997
- ժամկետային ավանդներ	-	-	-	1,598,875	3,264,973	3,790,855	11,734,626	7,790,496	3,880	-	28,183,705
- այլ	-	-	21,065,989	-	-	-	-	-	-	-	21,065,989
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	-	13,554	-	250,000	-	418,580	-	-	682,134
Այլ պարտավորություններ	-	-	25,471	412,763	468,926	-	-	-	-	-	907,160
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-	3,949,080	54,947	79,057	132,061	357,448	94,137	-	-	4,666,730
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	36,412,769	3,931,131	5,133,837	6,165,924	15,645,072	29,800,858	966,186	-	98,055,777
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	-	-	6,854,699	2,685,230	4,555,118	5,004,635	12,245,133	19,434,301	2,239	-	50,781,355
II խմբի արտարժույթով	-	-	129,883	114	-	-	-	-	-	-	129,997
«Խոշոր» պարտավորություններ*	-	-	76	1,480,283	880,683	295,760	2,819,491	5,658,568	3,683,033	-	14,817,894
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	-	2,496,601	9,870,460	5,400,006	3,119,572	-	-	-	20,886,639
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	15,539,383	938,374	5,037,134	7,259,607	16,585,310	7,816,098	-	-	53,175,906
Անտոկոս	-	-	21,280,844	1,819,840	-	-	-	-	-	-	23,100,684
Ջուտ իրացվելիության ճեղքվածք	79,410	525,819	(12,712,816)	22,180,813	3,048,136	776,297	(7,885,138)	6,223,949	4,697,795	492,136	17,426,401
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	-	-	4,045,462	-	(450,662)	116,030	(7,541,191)	1,514,932	(3,683,033)	-	133,116
II խմբի արտարժույթով	-	-	585,652	3,054	-	-	-	-	-	-	588,706
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	-	(9,870,460)	(5,400,006)	(3,019,891)	1,125,980	-	-	(19,660,978)
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	70,578	966,710	-	-	2,814,686	(420,969)	(9,231,780)	26,316,228	4,709,408	-	34,204,188
Կուտակային իրացվ. ճեղքվածք	-	-	1,688,558	-	289,975	77,189	399,225	-	-	492,136	2,430,363

31.12.2012.

Հողվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է							Ամօժանվել	Ընդամենը	
	ժամկետանց	ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի			
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ												
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	15,427,708	25,008,898	-	-	-	-	-	-	420,000	40,856,606
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	1,586,747	4,951,599	602,016	119,360	254,867	873,015	-	54,279	8,441,883	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	30,166	603,949	-	3,633,411	7,201,871	6,775,688	6,582,955	26,720,875	2,113,108	-	53,662,023	
Արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	565,755	-	91,799	5,873,057	1,376,163	55,839	7,962,613	
- առևտրային նպատակով պահվող	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- վաճառքի համար մատչելի	-	-	-	-	565,755	-	91,799	5,873,057	1,376,163	55,839	7,962,613	
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Այլ պահանջներ	-	-	208,895	217,684	-	-	-	-	2,363,429	-	2,790,008	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	30,166	603,949	17,223,350	33,811,592	8,369,642	6,895,048	6,929,621	33,466,947	5,852,700	530,118	113,713,133	
Այդ թվում՝												
I խմբի արտարժույթով	17,358	490,426	9,923,810	1,704,091	4,179,705	4,791,755	4,351,878	19,306,745	651,435	-	45,417,203	
II խմբի արտարժույթով	-	-	1,127,385	2,620	-	-	-	-	-	-	1,130,005	
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	30,166	603,949	399,335	32,527,422	7,693,087	6,800,184	6,832,324	33,459,799	5,852,700	-	94,198,966	
Անտոկոս	-	-	16,824,015	872,760	565,755	6,020	91,799	-	-	530,118	18,890,467	

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	-	-	188,333	285,677	821,757	2,437,210	3,807,254	19,465,849	1,000,134	-	28,006,214
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	42,351,194	2,407,455	1,974,937	4,600,331	9,292,711	7,025,778	-	-	67,652,406
- ցպահանջ ավանդներ	-	-	14,014,618	-	-	-	-	-	-	-	14,014,618
- ժամկետային ավանդներ	-	-	-	2,407,455	1,974,937	4,600,331	9,292,711	7,025,778	-	-	25,301,212
- այլ	-	-	28,336,576	-	-	-	-	-	-	-	28,336,576
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	-	13,722	-	-	250,000	403,580	-	-	667,302
Այլ պարտավորություններ	-	-	24,110	439,914	-	463,843	-	-	-	-	927,867
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	219	4,125,834	171,194	95,887	138,985	303,662	34,060	-	-	4,869,841
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	14,227,061	3,146,768	2,796,694	7,501,384	13,349,965	26,895,207	1,000,134	-	68,917,213
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	-	-	5,527,206	2,196,931	2,167,111	6,336,149	10,137,851	17,288,307	2,366	-	43,655,921
II խմբի արտարժույթով	-	-	52,923	23,655	-	-	-	-	-	-	76,578
«Խոշոր» պարտավորություններ*	-	-	76	357,746	674,654	2,109,156	2,776,656	5,170,805	4,077,779	-	15,166,872
Այդ թվում՝											
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	-	1,792,606	4,911,318	10,390,974	1,210,740	-	-	-	18,305,638
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	14,014,618	2,229,700	2,613,279	6,878,923	13,244,064	7,181,138	2,223,279	-	48,385,001
Անտոկոս	-	-	28,549,019	890,375	-	457,999	-	-	-	-	29,897,393
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	30,166	603,949	2,996,289	-	5,572,948	(606,336)	(6,420,344)	6,571,740	4,852,566	530,118	44,795,920
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	-	-	4,396,604	-	2,012,594	(1,544,394)	(5,785,973)	2,018,438	(4,077,779)	-	1,761,282
II խմբի արտարժույթով	-	-	1,074,462	(21,035)	-	-	-	-	-	-	1,053,427
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	-	(4,911,318)	(10,390,974)	(1,210,740)	-	-	-	(18,305,638)
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	30,166	603,949	-	-	5,079,808	(78,739)	(6,411,740)	26,278,661	3,629,421	-	45,813,965
Կուտակային իրացվ. ճեղքվածք	-	-	(11,725,004)	-	565,755	(451,979)	91,799	-	-	530,118	(11,006,926)

Ծանոթագրություն 37 Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն (Չստուգված)

31.03.2013թ. դրությամբ Բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 5 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, թվով 1 277 501 հատ սովորական բաժնետոմսերից, որոնց ընդամուր ծավալը կազմում է 6 387 505 հազ. ՀՀ դրամ:

2012թ.-ին Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելցել է 425 500 հազ. ՀՀ դրամով:

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2013թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	16,623,770	85,816,303	19.37	12.0
Փետրվար	16,820,956	85,951,189	19.57	12.0
Մարտ	17,228,841	90,837,483	18.97	12.0

2012թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	12,586,964	57,819,194	21.77	12.0
Փետրվար	12,871,274	57,943,470	22.21	12.0
Մարտ	13,133,621	67,044,542	19.59	12.0
Ապրիլ	13,509,280	67,643,371	19.97	12.0
Մայիս	13,843,462	69,831,792	19.82	12.0
Հունիս	14,341,224	74,975,848	19.13	12.0
Հուլիս	14,317,212	74,960,160	19.10	12.0
Օգոստոս	14,627,007	77,066,378	18.98	12.0
Սեպտեմբեր	14,967,751	75,165,012	19.91	12.0
Հոկտեմբեր	15,222,486	77,971,716	19.52	12.0
Նոյեմբեր	15,476,452	78,124,502	19.81	12.0
Դեկտեմբեր	16,453,493	82,287,310	20.00	12.0

Ստորև ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի:

31.03.2013.

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	54,152,959	187,656	-	-
10%	-	-	-	-
20%	2,124,230	-	-	424,846
30%	1,501,078	-	-	450,323
50%	2,125,479	-	-	1,062,740
75%	404,393	8,328	-	309,541
100%	20,546,908	728,255	-	21,275,163
110%	-	-	-	-
150%	36,879,991	1,713,239	-	57,889,845
Ընդամենը	117,735,038	2,637,479	-	81,412,458

31.12.2012.

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	49,767,693	250,207	-	-
10%	20,873	-	-	2,087
20%	2,714,519	-	-	542,904
30%	1,459,892	-	-	437,968
50%	2,441,624	-	-	1,220,812
75%	1,183,492	6,293	-	892,339
100%	19,863,476	646,467	-	20,509,942
110%	-	-	-	-
150%	31,853,524	1,928,541	-	50,673,097
Ընդամենը	109,305,094	2,831,507	-	74,279,149

Ծանոթագրություն 38 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՅՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը» պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝
 - հիմնականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
 - կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
 - սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու մտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ գեղջված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

31.03.2013թ. և 31.12.12թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 39. Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում

2012. և 2013թ. առաջին եռամսյակում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 40. Ապաճանաչում

2012թ. և 2013թ.-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին, կամ երբ առկա է «շարունակվող մասնակցություն»:

Ծանոթագրություն 41. Գրավադրված ակտիվներ

31.12.2012թ. և 31.03.2013թ. դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չի ունեցել:

Ծանոթագրություն 42. Ընդունված գրավ

31.12.2012թ և 31.03.2013թ դրությամբ Բանկը չունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	31.03.2013թ.	31.12.2012թ.
Արժեթղթեր	2,487,578	2,425,431
Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոցներ և թանկարժեք քարեր	6,675,572	6,041,560
Անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	128,375,184	125,898,795
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	7,341,978	8,165,905
Դրամական միջոցներ	2,517,998	1,130,850
Այլ գրավ	2,842,012	2,619,092
Երաշխավորություններ	158,096,223	146,218,555
Ընդամենը	308,336,545	292,500,188

Ծանոթագրություն 43 Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Բանկը 2013թ.-ի առաջին եռամյակի և 2012թ.-ի ընթացքում չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

